

de la dictadura en són una bona mostra. L'home del mostrari tèxtil, que havia ultrapassat els setanta anys d'edat, ja feia temps que no es trobava en les millors condicions físiques per fer el treball polític. El III Congrés del partit, celebrat el 1973, havia demanat a un obrer que llavors iniciava la trentena que s'unís a Pardell en la coordinació de comarques. Era Maxi Antequera, que fins aleshores havia estat responsable de les comarques gironines. Antequera feia el salt al òrgans dirigents del PSUC i, en certa manera, se'l començava a preparar per substituir Pardell, amb qui fins al 1976 va estar recorrent Catalunya de nord a sud, vetllant per l'òptim desenvolupament de l'oposició.

Els canvis polítics que s'acostaven imposaven el relleu militant de tota una generació, molt més enllà de Pardell. Als de la generació de la Joventut Socialista Unificada, a la qual pertanyien Serradell, López Raimundo o el mateix Carrillo, encara els quedava metxa per cremar, però no als de les fornades anteriors. El mentor de Pardell, Josep Moix, només deu anys més gran, havia mort a Praga el 1973. Des que, al 1976, una operació mal resolta de cataractes gairebé li costés la visió, Pardell va anar abandonant progressivament les responsabilitats orgàniques al PSUC. És cert que se'l confirmà com a membre dels comitès central i executiu el 1977, però en el V Congrés de 1981 se l'elevà a la categoria de membre honorari del comitè central, juntament amb altres dirigents històrics com Reis Beltran, Josep Bonifaci, Luis García Lago, Narcís Julián, Josep Muni i Rafael Vidella. Pardell es va mantenir al marge de les duríssimes confrontacions en el si del partit que van culminar amb la fractura del PSUC i la

constitució del Partit dels Comunistes de Catalunya, del qual va passar a formar part el seu camarada i amic Josep Serradell.

El juny de 1988, quan era a punt de complir vuitanta anys, s'extingia la flama de Josep Pardell, escassament divuit mesos després que faltés la seva muller. La mort de Pardell, que va coincidir amb la del president Tarradellas, reflectia el lent crepuscle de tota una generació. Una generació marcada per les duríssimes implicacions que la guerra i la dictadura van tenir en les seves vides. Molts d'ells van ser mereixedors d'homenatges i d'actes de record per part dels comunistes catalans, tant en vida com en mort. Però no en Pardell. Una necrològica a tres columnes signada per Gregorio López Raimundo, un gènere al que s'havia hagut d'avesar en els darrers temps, deixava veure aquell progressiu apagament generacional, amb el que considerava «Una dolorosa pèrdua per a la “vella guàrdia”», tal com titulava l'obituari.

En el sobri escrit de l'ex-secretari general del PSUC s'hi destacava l'origen de Pardell i la seva entrada al partit, la seva labor contra el nazisme a França i la seva incorporació a la lluita clandestina. Però errava amb les responsabilitats concretes de Pardell a la dècada de 1940, així com en el nom de guerra que més va fer servir en la seva comesa més significativa —que només s'esmentava molt superficialment. És a dir, aquella que resultaria més significativa per confirmar la dimensió del PSUC com a partit nacional de les classes populars, la que en garantia la presència arreu de Catalunya. Una tasca a la qual la contribució de Josep Pardell va ser decisiva. ■

CARÀCTERS
ES UNA REVISTA DE LLIBRES
IAQUEST N'ÉS EL NÚMERO 82

SEGONA ÈPOCA - INVERN 2018

REVISTA DE LLIBRES / 82

Entrevista a Ignasi Mora per Isabel Canet Ferrer.
 Articles de Javi Lozano-Seser, Lluís Alpera, Lluïsa Julià, Víctor Obiols, Gaspar Valero...
 Jordi Marín: «A la recerca de l'home lector» (sobre *L'assassí que estimava els llibres*, de Martí Domínguez).
 Pau Viciano: «El noucentista militant» (sobre *Josep Maria de Casacuberta: La construcció de la nació catalana*, de Faust Ripoll).
 Sebastià Bennasar: «Esperança Camps, la narradora que volia dragar ànimes» (sobre *La draga*, d'Esperança Camps).
 Maria Antònia Massanet: «La lògica inapel·lable de les pedres» (sobre *La condició líria*, de Carles M. Sanuy).
 Iban L. Llop: «L'Alguer, terra de valencians».
 Sandra Obiol: «Cal no oblidar» (sobre *Vestides per a un ball a la neu*, de Monika Zgustovci).
 Pàgines centrals dedicades a Caterina Valriu.

Informació i subscripcions PUV C/ Arts Gràfiques, 13 46010 València Tel.: 96 386 41 15 · Fax: 96 386 40 67 E-mail: caracters@uv.es